

Giske OS Makkevika

Januar 2024

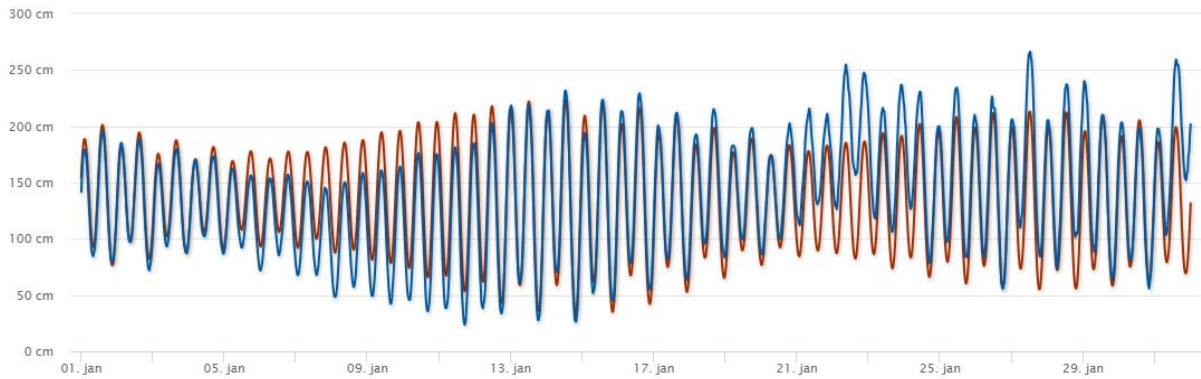
Eirik Stubberud Folkestad

Sunnmøre RG

Værforhold

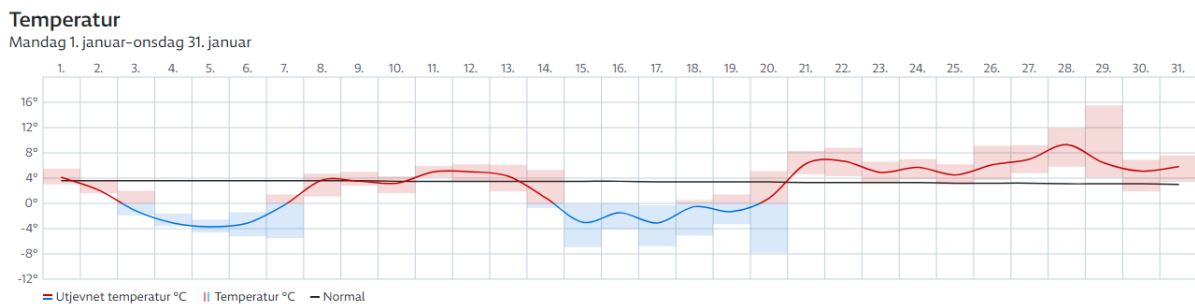
Det har vært utfordrende værforhold på Giske denne vinteren, vi har opplevd tjukt snødekke, bar bakke og kraftig vind. Det meteorologiske bidraget har vi merket særlig godt på flo- og fjæreforholdene mot slutten av måneden illustrert i tabellen under, blått er faktisk målt vannstand og rødt er estimert:

Figur 1 - Tidevannsdiagram hentet fra kartverket.no for 01-31.januar.2024

Sammen med uværet *Ingunn* har dette ført til at store mengder tang og tare har samlet seg inne i Makkevika og ut langs rullesteinene mot Kvalneset, noe som har skapt et koldtbord for fuglene. Siden det ikke er en meteorologisk stasjon på Makkevika tar vi utgangspunkt i data hentet fra Yr.no målt på den meteorologiske stasjonen på Vigra. Gjennomsnittstemperaturen var litt lavere enn normalen for januar måned og endte på 2.6°C, noe lavere en normalverdien på 3.4°C. Videre varierte temperaturen fra bunn på -7.8°C til topp med 15.5°C, med laveste temperatur målt den 20. og høyeste temperatur målt 29., noe som sammenfalt med det kraftigste vindkastet på 33,5 m/s ved samme dato.

Figur 2 - Temperaturer for 1.-31. januar hentet fra Yr.no

Som det kommer frem av grafen over har vi hatt to kuldeperioder i løpet av måneden med frost og tilhørende snøfall, noe som har påvirket en del arter som beiter enten på tare eller på mark.

Ringmerking

På vinterhalvåret har vi siden 2023 hatt stort fokus på fangst av Fjæreplytt (*Calidris Maritima*), de blir fanget med fangstmetoden blinding, hvor vi benytter en kraftig lykt til å blende fuglen samtidig som vi benytter oss av en håv som vi legger forsiktig over fuglen.

I løpet av januar ble det merket tre (3) arter på Makkevika, fjæreplytt var den dominerende arten med 54 merkinger, det ble også fanget inn noen fjæreplytt merket i løpet av vinteren 2023. I

tillegg ble det bifangst i form av 1 Stokkand hann og 1 Rugde. Stokkand er en art som er overalt og i store hopetall på Makkevika, men sjeldent blir fanget og ringmerket. Rugde derimot er en art som knapt har blitt observert på Giske dersom vi tar utgangspunkt i funn fra artsobservasjoner.no, ett kjapt søk på artsobservasjoner for områdene *Giske dyrelivsfredning* og *Giske dyrefredningsområde* gir oss følgende histogram:

Figur 3 - Histogram over observasjoner av rugde fordelt på måneder (alle år), hentet fra Artsobservasjoner 10.02.2024

5 dokumenterte observasjoner, to fra januar i år og en fra februar og mars i 2023, og en funnet død i 2021, er alle observasjonene som er gjort av rugde på øya Giske. Arten har nok vært her mer enn som så, men på grunn av sin skjulte natur har den ikke blitt sett av rapportører. Nok et eksempel på at termisk kikkert er et viktig og nødvendig verktøy for å gjennomføre gode naturundersøkelser.

Artsnavn	Vitenskapelig navn	Antall ringmerket
Fjæreplytt	<i>Calidris maritima</i>	54
Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	1
Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	1

Observasjoner

Det ble rapportert observasjoner 7 dager i løpet av januar, og det ble observert 32 forskjellige arter, disse artene var: rugde, kvartbekkasin, sangsvane, fjæreplytt, stokkand, storspove, grågås, lappspove, rødstilk, skjærpiplerke, heipiplerke, gråhegre, sandlo, hettemåke, havelle, kråke, gråmåke, fiskemåke, svartbak, brunnakke, svartand, ærfugl, stær, *tundragås* (underart albifrons), *kortnebbgås*, krikkand, teist, grønnfink, ravn, smålom, sjøorre og krykkje.

Den mest tallrike arten denne måneden var Krikkand som hadde 68 individ i Makkevika den 26., etter det finner vi Sangsvane med 55 individ den 14., og på tredjeplass finner vi kråke og stokkand med 50 individ hver henholdsvis den 23. og 20. januar. Den arten som ble registrert flest dager var fjæreplytt med 6 dager.

Figur 4 - Kortnebbgås i en grågås flokk på marka over Makkevika

Som nevnt i oversikten over ringmerkede arter tidligere i rapporten, er rugde en sjelden art å observere på Giske generelt, noe som mest sannsynlig kommer frem av den skjulte naturen til arten, kvartbekkasin ble også observert næringsøkende i kanten mellom sjø og tare mens det fremdeles var frost på marka, som også er en sjelden gjest på vinterstid. Videre har det blitt observert litt vadere, slik som rødstilk, lappspove, storspove og et par sandlo samtlige har en sparsom forekomst i vintermånedene her i distriktet. Av andre arter med sparsomst forekomst finner vi heipiplerke med to observasjoner og brunnakke med 3 observasjoner.

Det har i perioden vært en flokk med gjess som har holdt til på marka på nordsiden av Makkevika, den har på det meste talt 35 individ, i den flokken har det også vært noen litt mer spennende gjess som har oppholdt seg, nemlig kortnebbgås og tundragås av underarten albifrons. Denne flokken med gjess har fått følge av en stor flokk med sangsvaner, som ved de fleste dager har variert i antall fra 1 til 55 individ, mest sannsynlig har de vært stabilt på rundt 18-25, men på grunn av at de har oppholdt seg over et større område fra Storvika til sumpområdet øst for Makkevika har vi fått sprikende observasjoner.

Figur 5 - En tundragås av underarten Albifrons trasket sammen med grågåsene

Figur 6 - En sangsvaneflokk har holdt til i området rundt Makkevika

Annet

Vi oppfordrer publikum, fugleinteresserte og ringmerkere til å sette av litt tid til å gjennomføre observasjoner i stasjonsområdet. Giske OS er en stasjon normalt bemannet med en til to ringmerkere av gangen og det vil i perioder med stor ringmerkingsaktivitet ikke være tilstrekkelig med tid til å gjennomføre observasjoner i tillegg til ringmerkingsarbeidet.

Forsidebildet viser næringsøkende fjæreplytt tatt i januar mellom Kvalneset og Storvika. Alle bilder i denne rapporten er tatt av forfatteren.

Artsliste hittil i år

Art no:	Artsnavn	Vitenskapelig navn	Første dato observert
1	fjæreplytt	<i>Calidris maritima</i>	11.01.2024
2	kvartbekkasin	<i>Lymnocyptes minimus</i>	11.01.2024
3	rugde	<i>Scolopax rusticola</i>	11.01.2024
4	sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	11.01.2024
5	stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	13.01.2024
6	grågåås	<i>Anser anser</i>	14.01.2024
7	lappspove	<i>Limosa lapponica</i>	14.01.2024
8	rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	14.01.2024
9	storspove	<i>Numenius arquata</i>	14.01.2024
10	brunnakke	<i>Mareca penelope</i>	20.01.2024
11	fiskemåke	<i>Larus canus</i>	20.01.2024
12	gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	20.01.2024
13	gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	20.01.2024
14	havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	20.01.2024
15	heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	20.01.2024
16	hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	20.01.2024
17	kråke	<i>Corvus cornix</i>	20.01.2024
18	sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>	20.01.2024
19	skjærpiplerke	<i>Anthus petrosus</i>	20.01.2024
20	stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	20.01.2024
21	svartand	<i>Melanitta nigra</i>	20.01.2024
22	svartbak	<i>Larus marinus</i>	20.01.2024
23	ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	20.01.2024
24	kortnebbgåås	<i>Anser brachyrhynchus</i>	23.01.2024
25	tundragåås	<i>Anser albifrons</i>	23.01.2024
26	grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	25.01.2024
27	krikkand	<i>Anas crecca</i>	25.01.2024
28	krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	25.01.2024
29	ravn	<i>Corvus corax</i>	25.01.2024
30	sjøorre	<i>Melanitta fusca</i>	25.01.2024
31	smålom	<i>Gavia stellata</i>	25.01.2024
31	teist	<i>Cepphus grylle</i>	25.01.2024